



OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

Etape locală, 23 ianuarie 2016

Clasa a VI-a

Școli cu predare în limba română

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore. Se acordă 10 puncte din oficiu. Total: 120 de puncte.

Citește cu atenție textele de mai jos și răspunde corect tuturor cerințelor formulate în sarcinile de lucru:

A.

Pricoliciul [...] mai hoinări o vreme prin sat până când ajunse în vecinătatea Castelului. Nu putu să-și croiască drum mai departe, fiindcă aici se organizase un Târg de Măști, iar turiștii se îngrămădeau ca să caște gura și să-și umple sacoșele cu suvenire.

Este posibil ca destinul pricoliciului să fi fost cu totul altul dacă și-ar fi ascultat instinctele și s-ar fi ținut departe de lume. Însă de când plecase de acasă, în niște condiții atât de nepotrivite, sentimentul de neliniște din ultima vreme se mai domolise. În schimb se trezise altceva în el – curiozitatea. Această nouă și indiscretă curiozitate, care de altfel era specifică celor din neamul lui, îl împingea să vadă și să afle lucruri pe care le știa doar din poveștile altora sau din cuvintele descifrate în paginile ziarelor și cărților pe care le găsisese în pădure.

Așadar și acum, mai curios ca niciodată, nu s-a putut abține să nu se cațere pe una dintre tarabe ca să zărească măcar pentru o clipă măștile. Erau rudimentare, alcătuite din pene, lână, mărgelă, coji de ouă sau semințe de tot felul, dar înfățișau cele mai hidoase personaje ale Basmului din toate timpurile. Draci cu bărbi roșii și coarne de țap, moroi cu ochii beliți și priviri sticloase, oameni-lupi cu fețe îmblănite, căscându-și boturile pătate de sânge, spiriduși hâzi și zâne rele, cu chipuri brodate și cu păr din mătasea porumbului, brehne cu capete de broască și gheare de șopârlă, știme** cu obraji acoperiți cu solzi de pește [...] și alte sperietori păreau să vină de-a valma peste Pricolici, gata să-l înhațe.*

I-au trebuit câteva minute bune ca să-și dea seama că toate aceste fapte erau croite de mâna omului și lipsite de viață. Apoi, după ce i-a mai trecut spaima, a început să le cerceteze pe îndelete și să se minuneze de toată ciudățenia și spurcăciunea acestei lumi. [...]

Nu apucă să-și ducă gândurile până la capăt, fiindcă în acel moment se trezi tras, smucit, fără putință de a se agăța de ceva din jur, apoi, pentru o clipă, suspendat în aer. [...]

*– Cât costă demonul ăsta mic? auzi o voce de femeie întrebând. [...] În treacăt fie vorba, femeia străină[...] era fiica unui djin*** din Țara celor o mie și una de nopți – un motiv suficient de puternic ca să cunoască o faptură de Basm printre măștile fără viață. După ce îl pipăi pe Pricolici ca și cum ar fi fost o jucărie de pluș, îl abandonă pe tarabă.*

– N-are importanță... căutam ceva de atârnat deasupra șemineului, dar nu cred că se potrivește! spuse și îi întoarse spatele negustorului.

După plecarea femeii, Pricoliciul era atât de înfricoșat, încât nu îndrăznea să mai facă vreo mișcare.

(Adina Popescu, **O istorie secretă a Țării Vampirilor – 1 – Cartea Pricoliciului**)

*brehne = monștri de pădure

**știme = personaje din mitologia populară, imaginate ca femei care protejează apele, pădurile, comorile

***djîn = spirit binefăcător sau răufăcător în miturile religiei musulmane

B.

Cu cinci ani în urmă, în iarna carnavalească venețiană, o imagine surprinsă pe Podul Rialto stârnea curiozitatea trecătorilor... Despre ce anume era vorba? Alaiul unei nunți – miri, nași și



nunțași –, se opri se pentru a fotografia ce se obișnuiește în astfel de ocazii. Ce era neobișnuit? În vreme ce mirii purtau costume aristocratice, cu măști venețiene, nașii ieșeau în relief prin măștile românești arhaice. Aveam să aflăm ceva mai târziu că și unii, și alții erau venețieni sadea*. Însă prezența călușarilor și a alaiurilor de “măști” tradiționale românești la Veneția – România era, în 2008, țară-invitată la serbările Carnavalului – îi inspirase și-i determinase să-și achiziționeze acele obiecte venite dintr-un timp mai vechi decât întreaga istorie a Veneției și să le poarte cu plăcere, chiar dacă, poate, nu le înțelegeau rostul, semnificațiile, istoriile care se țesuseră în jurul lor.
(Simona Lazăr, **Măști românești, pe străzile Veneției** articol în jurnalul.ro, din 16 februarie 2013)

*sadea = autentic, adevărat, pur

Notă: Veneția – oraș din nordul Italiei, unde se organizează în fiecare an, la cumpăna dintre iarnă și primăvară, celebrul Carnaval – eveniment grandios la care participă turiști veniți din toată lumea.

SUBIECTUL I – Lectura

50 de puncte

a. Înțelegerea textului ficțional/ nonficțional – 12 puncte

1. Explică, în 30-60 de cuvinte, cele două cauze care îi declanșează Pricoliciului sentimente de spaimă, în textul A. **6 puncte**
2. Textul B este un fragment dintr-un articol, referitor la o întâmplare reală, petrecută la Veneția, în timpul Carnavalului din 2008. Explică, în 30-60 de cuvinte, care este motivul *curiozității trecătorilor* de pe Podul Rialto, într-una din acele zile. **6 puncte**

b. Scriere despre textul ficțional / nonficțional – 30 de puncte

Într-o compunere de 150-200 de cuvinte demonstrează că textul A este o **operă literară** și are **caracter epic**. În elaborarea compunerii, vei avea în vedere următoarele repere:

- vei numi și ilustra cel puțin o trăsătură a operei literare prezentă în textul dat;
- vei numi și ilustra cel puțin trei trăsături ale operei epice prezente în text;
- vei numi și ilustra momentele subiectului;
- vei prezenta cel puțin o trăsătură de caracter a personajului principal.

Redactarea răspunsului la punctul b – 8 puncte

Unitatea compoziției - **1p**; registrul de comunicare, stilul și vocabularul - **1p**; coerența textului - **1p**; ortografia - **2p** (0-2 greșeli - 2p; 3-4 greșeli - 1p; mai mult de 4 greșeli - 0p); punctuația - **2p** (0-2 greșeli - 2p; 3-4 greșeli - 1p; mai mult de 4 greșeli - 0p); așezarea în pagină - **1p**.

SUBIECTUL al II-lea – Practica rațională și funcțională a limbii

10 puncte

Redactează un text de 60-100 de cuvinte în care să-ți exprimi opinia despre efectele pozitive/ negative ale **curiozității** oamenilor, formulând 1-2 argumente. (Nu este obligatorie valorificarea textelor date.)

SUBIECTUL al III-lea – Elemente de construcție a comunicării

50 de puncte

1. Transcrie doar cuvintele care conțin diftongi sau triftongi și menționează care sunt aceste grupuri de sunete: *pricoliciul, îngrămădeau, roșii, păreau, i-au, fiindcă, jucărie, neobișnuit, purtau, chiar*. **5 puncte**
2. Arată prin ce mijloace de îmbogățire a vocabularului s-au format cuvintele: (priviri) *sticloase, oameni-lupi*. **5 puncte**
3. Indică un sinonim potrivit pentru fiecare dintre cuvintele selectate din cele două texte: sentimentul de) *neliniște, să-și achiziționeze* (acele obiecte). **5 puncte**
4. Indică valoarea morfologică a cuvântului „o” din enunțul *Auzi o voce de femeie întrebând*; construiește un enunț în care același cuvânt să aibă altă valoare morfologică decât cea din text; numește această valoare. **5 puncte**



5. Indică modul și timpul următoarelor verbe: ajunse („până când ajunse în vecinătatea Castelului”); se organizase („fiindcă aici se organizase un Târg de Măști”); stârnea („o imagine surprinsă pe Podul Rialto stârnea curiozitatea trecătorilor”); a fotografia („se opri se pentru a fotografia ce se obișnuiește”); să poarte („și să le poarte cu plăcere”). **5 puncte**
6. Indică predicatul și subiectul din enunțul: *Apoi, după ce i-a mai trecut spaima...* **5 puncte**
7. Identifică în textul B un numeral și un pronume; precizează valoarea morfologică a fiecărui cuvânt ales. **5 puncte**
8. Alcătuiește două enunțuri în care verbul „a fi” să aibă valori diferite; precizează aceste valori. **5 puncte**
9. Alcătuiește un enunț în care verbul „a avea” să fie la modul condițional-optativ, timpul perfect. **5 puncte**
10. Indică funcția sintactică a cuvintelor subliniate în enunțul: *Cu cinci ani în urmă, în iarna carnavalescă venețiană, o imagine surprinsă pe Podul Rialto stârnea curiozitatea trecătorilor.* **5 puncte**

Clasa a VI-a, școli cu predare în limba română